

Н.С. Акімова, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ БУХГАЛТЕРА

Сучасному бухгалтеру недостатньо мати тільки базовий рівень набутих професійних знань і умінь, а необхідно компетентне володіння професійною діяльністю, здатність до професійного росту.

Поняття «компетентність» походить від латинського слова *competens* і означає «знаючий, обізнаний у певній галузі». Бути компетентним – значить уміти мобілізувати в певній ситуації отримані знання та досвід.

Професійні компетенції бухгалтера повинні бути засновані певною мірою на науково-дослідницьких парадигмах, які існують в даній області знань. Сучасний бухгалтерський облік представляє собою сукупність різних парадигм, ефективність яких складно порівнювати поза контекстом конкретних облікових завдань, кожна з них має певне значення і право на існування.

Формування професійної компетенції бухгалтера у закладі вищої освіти передбачає такі підходи до організації і змісту бухгалтерського освіти, які дозволяють формувати у студента вміння і навички, виконувати професійні завдання. Успішне вирішення цієї проблеми можливе при розумінні ряду особливостей професійної діяльності бухгалтера, а її методологічне рішення забезпечується шляхом моделювання професійної діяльності в навчальному процесі, як на етапі навчання, так і на етапі контролю результатів. Відбувається процес інтеграції, тобто взаємопроникнення знань і умінь з різних навчальних дисциплін.

За останні роки істотно змінилися вимоги до фахівців у галузі бухгалтерського обліку з боку роботодавців. Якщо раніше були затребувані вузько спеціалізовані вміння і навички, то сьогодні необхідні бухгалтери, які володіють усіма видами професійної діяльності.

Високий рівень професійної компетентності є вирішальним фактором соціальної захищеності та професійного розвитку бухгалтерів, при цьому компетентнісний підхід в навчанні пов'язаний з утриманням та організацією навчального процесу, формує основи професійної компетентності, яка розуміється як сукупність її взаємопов'язаних компонентів – ключової, базової та спеціальної:

– ключові – мають на увазі сукупність узагальнених умінь і знань, необхідних для бухгалтерської професії (комунікативні, інформаційні, правові);

- базові – професійну специфіку певної професійної діяльності;
- спеціальні – специфіку обліку у певній сфері діяльності.

Вивчення матеріалів з цієї проблеми й аналіз стану професійного бухгалтерського освіти в Україні дозволили зробити висновок про необхідність розробки умов навчання, що сприяють формуванню професійної компетентності випускників сучасного ЗВО.

Виступаючи методологічною основою формування професійної діяльності бухгалтера, компетентнісний підхід дозволяє розглядати освітній процес як поетапне ускладнення цілей, змісту, методів, форм, результатів навчання.

Під час підготовки та перепідготовки бухгалтерських кадрів, у ході яких повинні формуватися ключові компетенції бухгалтерських кадрів, широке поширення отримали методики, орієнтовані на застосування інноваційних технологій. При цьому використовуються різні методи навчання: технологія активного навчання, дидактична гра, технологія модульного навчання, адаптивна модульно-рейтингова система; технологія проблемного навчання, технології дистанційного навчання. Вибір тієї чи іншої інноваційної технології для отримання необхідної компетенції, безпосередньо залежить від кінцевої мети або компетенції, яку необхідно отримати в процесі навчання, оскільки на даний момент не існує такої освітньої технології, що передбачає одночасно багатоваріантний вибір мети навчання і оптимальний для кожного індивідуума техніки навчання.

Підвищення якості навчання і застосування нових методик «навчання» можуть бути реалізовані шляхом використання інформаційних телекомунікаційних технологій (мультимедіа, дистанційне навчання на основі електронних засобів зв'язку, технології «віртуальної реальності», програмно-тестове навчання).

Таким чином, активна роль інноваційних технологій в освіті полягає в тому, що вони не тільки виконують функції інструментарію, що використовується для вирішення певних педагогічних завдань, а й стимулюють розвиток дидактики і методики, створення нових форм навчання і освіти. Перевагами використання інноваційних технологій в навчальному процесі є: підвищення якості навчання бухгалтерського обліку; перерозподіл навантаження викладачів з рутинної на творчу діяльність; оптимізація використання матеріально-технічних засобів; зменшення потреби в навчально-методичних посібниках на паперових носіях; зниження витрат на організацію і проведення навчальних заходів; можливість самотестування отриманих знань і навичок.